

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2015 -04- 2 2
Meddelad i
Malmö

Mål nr
1254-15

1

KONKURRENSVERKET	
2015 -04- 2 2	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Elteknik i Helsingborg AB, 556600-7059
Pinnmogatan 1
254 64 Helsingborg

MOTPART

Lomma kommun
234 81 Lomma

Ombud: Maria de la Motte
AffärsConcept i Stockholm AB
Baltzarsgatan 16
211 36 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Elteknik i Helsingborg AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 250478

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00

Telefax
040-97 24 90
E-post: forvaltningsrattanimalmo@dom.se

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Lomma kommun genomför en upphandling av ramavtal gällande el- och teleprojektör samt hiss. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har kommunen beslutat att anta anbuden från Ramböll Sverige AB, Grontmij AB och ÅF Infrastructure AB. Anbudet från Elteknik i Helsingborg AB har förkastats då det enligt kommunen inte uppfyller kraven vad gäller referensuppdrag för kvalificering.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING M.M.

Elteknik i Helsingborg AB, nedan bolaget, ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att de av bolaget i anbudet redovisade referensuppdragen ska anses uppfylla ställda krav för kvalificering och att anbudet därför ska gå vidare till nästa steg i utvärderingen. Bolaget anför som grund för sin ansökan följande. Lomma kommun har ställt kravet att två av referensuppdragen för anbudsgivaren ska omfatta nybyggnation och att ett av uppdragen ska omfatta ombyggnation/tillbyggnation. I anbudet anges tre referensuppdrag som samtliga är relevanta byggnadstyper, utförda åt relevanta uppdragsgivare under de tre senaste åren och med totala byggnadskostnader överstigande krävda gränsvärden. Samtliga uppdrag uppfyller kanske däremot inte fullt ut kravet att referensuppdragen ska avse nybyggnationer.

Bolaget är ett mindre lokalt företag som inte har en oändlig lista med referensuppdrag från hela landet att plocka ur som de stora aktörerna har möjlighet till. De senaste åren har det slumpat sig så att den projektering bolaget utfört för relevanta objekt- och kundkategorier inte alltid varit renodlad nyproduktion i efterfrågad kombination med totalentreprenader. Bolaget har dock under tiden även arbetat med ren nyproduktion och totalentrepren-

nader för andra objekt av minst lika komplexa byggnadstyper. I anbudet har man valt att redovisa de referensobjekt som anses vara mest relevanta även om gränsen mellan nybyggnad, tillbyggnad och ombyggnad kanske inte alltid är helt klar. Gränsen mellan vad som definieras som nybyggnad, tillbyggnad respektive ombyggnad är inte alltid helt entydig och är därför inte heller relevant för att påvisa att bolaget besitter tillräcklig kompetens och erfarenhet. De aktuella referensuppdragen visar tydligt att bolaget med god marginal besitter erforderlig teknisk förmåga och kapacitet.

Bolaget kan inte se varför det med den erfarenhet det har ska missgynnas i denna upphandling och inte vara kvalificerat att lämna anbud bara för att bolagets uppdragsgivare de senaste åren valt utförandeentreprenad istället för totalentreprenad och uppdragen till viss del avsett ombyggnader. Förfrågningsunderlaget ställer orimliga och onödiga krav på anbudslämnarens referensuppdrag på ett sådant sätt som inte kan anses vara av ringa betydelse och som påverkar bolagets möjlighet att konkurrera på lika villkor, trots att det besitter erforderlig förmåga. Andra större anbudsgivare har därmed särbehandlats på ett sätt som inte är förenligt med LOU.

Lomma kommun anför följande. Kommunen har inte brutit mot någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i lagen. Det saknas därför förutsättningar för ingripande i upphandlingen. Enligt kommunen har likabehandlingsprincipen inte åsidosatts genom att bolagets anbud inte har gått vidare i utvärderingen. Anbudet innehöll i aktuella delar samma bekräftelser och information som övriga anbud. Däremot uppfyllde inte bolaget kraven vad gäller referensuppdrag för kvalificering av företaget och anbudet lades därför åt sidan. Lika situationer har således behandlats lika.

Det har inte heller funnits någon brist i proportionalitet i upphandlingen. De krav som ställts får anses rimliga och proportionellt ställda för att sä-

kerställa att den upphandlande myndigheten kan utröna vilken tjänst som är ekonomiskt mest fördelaktig. När det gäller de redovisade referensuppdrag har bolaget i anbudet gällande referensuppdrag 1 uppgett att det avser tillbyggnad samt komplett ombyggnad och renovering (motsvarande nybyggnad av hela elanläggningen), gällande referensuppdrag 2 uppgett att det avser komplett ombyggnad och renovering (motsvarande nybyggnad av hela elanläggningen) och gällande referensuppdrag 3 uppgett att det avser tillbyggnad samt komplett ombyggnad och renovering (motsvarande nybyggnad av hela elanläggningen). Bolaget inkom, efter anmodan från kommunen, med ett förtydligande i vilket bolaget uppgav att inget av referensuppdragen kan klassas som renodlad nybyggnation eller ombyggnation. Bolaget uppgav vidare att de tre el- och hissentreprenaderna till utförande och komplexitet var fullständigt likvärdiga med en entreprenad i en helt nybyggd fastighet. Enligt kommunen går det av anbudet och förtydligandet inte klart och tydligt att utläsa om lämnade referensuppdrag avser nybyggnation och/eller ombyggnation vilket innebär att kommunen inte kan säkerställa att bolaget har den kompetens som krävs för i upphandlingen aktuella uppdrag. Anbudet uppfyller således inte de obligatoriska kraven. Vidare har bolaget inte klargjort och än mindre konkretiserat på vilket sätt man lidit skada varför det saknas anledning att göra någon prövning av det som bolaget åberopar som grund för ett ingripande enligt LOU.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på

talans av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Lomma kommun har i målet bl.a. anfört att bolaget inte klargjort på vilket sätt man lidit skada, och att det därför saknas förutsättningar för att pröva bolagets invändningar. Förvaltningsrätten anser dock att det föreligger sådana förutsättningar, och kommer därmed att pröva bolagets invändningar.

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt formulerat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att leverantören utifrån vad som anges i underlaget kan lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Härvid gäller att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlaget. Vidare måste de krav och kriterier som en upphandlande myndighet ställer ha en koppling till föremålet för tilldelningen, och de får inte heller vara högre än vad som är rimligt i den enskilda upphandlingen.

Av aktuellt förfrågningsunderlag framgår av punkten AUB.5142, Referensuppdrag för kvalificering av företaget, bl.a. att anbudsgivaren ska förteckna och till anbudet bifoga tre referensuppdrag varav två motsvarande aktuell upphandling inom utredning och projektering av nybyggnationer avseende totalentreprenad och ett motsvarande aktuell upphandling inom utredning och projektering av ombyggnationer/tillbyggnationer avseende totalentreprenad.

Bolaget har i målet anfört att gränsen mellan vad som definieras som nybyggnad, tillbyggnad respektive ombyggnad inte alltid är helt entydig och att kravet därför inte är relevant för att visa att anbudsgivaren besitter tillräcklig kompetens och erfarenhet. Bolaget har vidare anfört att förfrågningsunderlaget ställer orimliga och onödiga krav på anbudslämnarens referensuppdrag på ett sätt som inte kan anses vara av ringa betydelse och som påverkar bolagets möjlighet att konkurrera på lika villkor.

En upphandlande myndighet har generellt en relativt stor frihet att välja vilka krav man ställer upp i ett förfrågningsunderlag under förutsättning att principerna om proportionalitet, transparens och likabehandling inte träds för när. När det gäller aktuellt krav, två referensuppdrag avseende nybyggnation och ett avseende ombyggnation/tillbyggnation, framgår av utredningen i målet att kravet ställts för att den upphandlande myndigheten ska kunna säkerställa att anbudsgivaren har den kompetens och erfarenhet som krävs för uppdragen i upphandlingen. Enligt förvaltningsrättens mening har bolaget inte förmått visa att kravet i nu aktuella delar inte skulle vara lämpligt, effektivt eller nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet. Kravet kan därför inte anses strida mot proportionalitetsprincipen. Förvaltningsrätten kan vidare inte finna att kravets formulering och utformning skulle vara så otydligt eller ge möjlighet till så olika tolkningar att det kan anses strida mot de aktuella principerna eller bestämmelserna i LOU. Kravet kan inte heller anses vara konkurrensbegränsande. Skäl för ingripande på dessa av bolaget anförda grunderna föreligger således inte.

När det därefter gäller frågan om bolaget uppfyller det aktuella kravet kan det enligt förvaltningsrättens mening varken av bolagets anbud eller det förtydligande som lämnats till kommunen anses framgå om de uppgivna referensuppdragen avser nybyggnation och/eller ombyggnation/tillbyggnation. Vid sådana förhållanden kan bolaget inte anses uppfylla kravet och Lomma kommun har således haft fog för att på denna grund

förkasta anbudet. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte.
Bolagets ansökan ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Ellen Regebro

Sune Wennerberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.